Voi munților mîndri, moșnegi cununați
Cu stelele bolții albastre,
În leagănul vostru de codri și stînci
Dorm toate poveștile noastre.

Alături de șoimii cu ochii aprinși.
Din tainica voastră dumbravă
Se-nalță-ndrăzneață-n lumina din ea
Și visele noastre de slavă.

Octavian GOGA

Invitație la drumeție

Luați-vă sacul pe curele în spinare și noroc! Intoarceți-vă îmbujorați, mai tari, mai voinici, împrieteniți bine cu pămîntul, cu piatra, cu oamenii, cu lanurile, cu holdele, cu florile, cu viețuitoarele zburătoare... Inima va fi mai mulțumită și mai vie.

Tudor ARGHEZI

Paradoxal sau, dimpotrivă, perfect logic, în epoca vitezelor cosmice **umblăm** mai puțin ca oricînd. Obligați să ne drămuim cu zgîrcenie fiecare minut, n-avem timp pentru spațiu decît, îndeobște, din goana vehiculului terestru sau aerian. O statistică aparent amuzantă ne-ar dovedi — sînt convins — că majoritatea contemporanilor noștri cunosc muntele, lunca, peștera, canionul, savana exclusiv pe căi intermediare. Tehnica modernă facilitează accesul iluzoriu la vistieria naturii; obiectivul foto sau camera de luat vederi se substituie retinei; telefericul, șalupa, elicopterul ne scutesc de clasicele eforturi personale, atît de necesare (zice-se) mușchilor, inimii, bronhiilor și în ultimă instanță acelui element încă indefinisabil, căruia i se spune, parcă, sufletul omenesc...

Să nu uităm că, după expresia unui mare filozof, nu putem iubi cu adevărat decît ceea ce cunoaștem. Relația intimă, nemijlocită, cu pămîntul natal, cu natura în genere, îmbogățește spiritul, înaripează sentimentele — îndeosebi pe cel mai profund, mai viabil: dragostea de țară. Avem — se știe — privilegiul unui relief de excepțională varietate, de o frumusețe unanim recunoscută. Rare sînt colțurile de lume în care natura să-și fi răspîndit cu atîta generozitate darurile, pe o arie relativ restrînsă, ca în cuprinsul patriei noastre. Drumeți — oameni de știință, ciobani, filozofi, pictori — i-au închinat de-a lungul vremii un imn de admirație, entuziast și convingător. Versurile doinelor și baladelor, filele de poveste, nenumărate pagini din cartea de aur a literaturii române oglindesc profilul acestor plaiuri binecuvîntate, cu creste semețe și văi înverzite, cu dealuri și obcine scăldate în lumină, cu largul cîmpiei și cu adîncurile nestrăbătute ale codrilor. Despre farmecul cuprinsului românesc nu vorbim doar noi, autohtonii, găsim mărturii elocvente pe buzele tuturor celor ce-au avut prilejul să întrezărească, fie chiar în treacăt, ceva din zestrea lui sclipitoare. Deosebit de interesantă, pentru cititorul contemporan, mi se pare însemnarea francezului **Xavier de Marmier**, de felul său din Tours — care a străbătut ținuturile dintre Carpați și Dunăre acum aproape o sută de ani și ni-l prezintă ca **„un ținut în care natura pare a fi îndulcit anume fața pămîntului... Rodnic îi este solul, blîndă îi este clima. Pășunile sale pot hrăni turme fără număr, din cîmpii se obțin recolte bogate, din păduri — lemn de construcție și de corăbii... Această țară, care ar putea fi atît de bogată, este una dintre cele mai oropsite din întreaga Europă. Cea mai mare parte a minelor nu sînt exploatate; nici o ambarcațiune nu-i străbate rîurile, nici o întreprindere indigenă n-o eliberează măcar în parte de tributul pe care-l plătește industriei străine. Orașele sale înfățișează un amestec de clădiri somptuoase și adăposturi mizere"**.

Rîndurile de mai sus se tipăreau în 1874, exact cu șapte decenii înainte de ziua în care poporul român a devenit stăpîn la el acasă. De atunci, pe lîngă vastele prefaceri ale peisajului românesc, asistăm la un fenomen complementar, pe cît de spontan, pe atît de semnificativ: îmboldul spre drumeție. Oamenii vor să vadă lacurile din munți, făurite cu propriile mîini, ca niște ceruri inverse, în care se oglindesc mari arbori electrici, terenurile smulse apelor, în ultimii ani, prin luptă aprigă și inteligență, de-a lungul Dunării, de la Calafat pînă-n preajma Brăilei, ctitoriile socialismului învingător, alături de venerabilele ziduri strămoșești de la Tismana și Cozia... Drumeția incită, firește, la investigarea zonelor „clasice" — cum ar fi celebrele creste și văi carpatine, labirintul vrăjit al Deltei, Țara Hațegului cu zimbri, capre negre, vestigii dacice și monumente ale siderurgiei, Moldova, cu turlele semețe ale Ceahlăului și broderiile de vis ale Voronețului... Ea trebuie să cuprindă însă, cu necesitate, și itinerarii mai lăturalnice — de pildă nordul țării, între Sighetul Marmației și Vatra Dornei, unde sălbăticia și grandoarea peisajului nu-s cu nimic mai prejos de ceea ce se poate vedea în Tessin sau în Tirol.

De-a lungul acestui periplu, să repetăm mereu, ca un adagio vital — că drumețul autentic, care folosește cu economie mijloacele mecanice, în beneficiul motorului organic, va găsi tărîm prielnic oriunde, în orice colț de șes sau de zonă deluroasă, în vecinătatea Capitalei sau în împrejurimile cătunului montan...

Buturuga jilavă, dintre scaieți și brusturi, meandrele rîului sub poala pădurii, stînca încinsă de soare — cristal enorm, cu focuri amorțite — gheonoaia de pe trunchiul capacului și sobolul din mușuroi, totul vorbește, cui știe să privească și să asculte, în graiul marilor revelații. Sînt atîtea lacuri și tăuri, islazuri și păduri, sate și tîrguri, pojiști și măguri vrednice de atenția călătorului pătimaș! Sînt aici, la îndemînă, relicve istorice și curiozități ale naturii, gorgane scitice și apeducturi romane, ruine voievodale și fortărețe ale noii noastre industrii. Sînt oaze de tihnă, între ierburi și gîze, unde poți să zăbovești cu folos lîngă cartea deschisă ori lîngă măiestria străveche, alcătuită din vargă, strună și cîrlig și definită de un umorist băștinaș drept „instrument avînd la un capăt o vietate mai mare, iar la celălalt capăt — una mai mică".

Vom înserа la foc de vreascuri, în cabana de sub creastă sau în casa de pescari; vom asculta istorii de odinioară și întîmplări din ziua de astăzi a țării; ne vom limpezi sufletul și gîndurile în fîntîna cu apă vie...

Drumeți, în adevăratul și unicul înțeles al cuvîntului, țara din preajmă ne îmbie cu podoabele și minunile sale!

Dan DEȘLIU

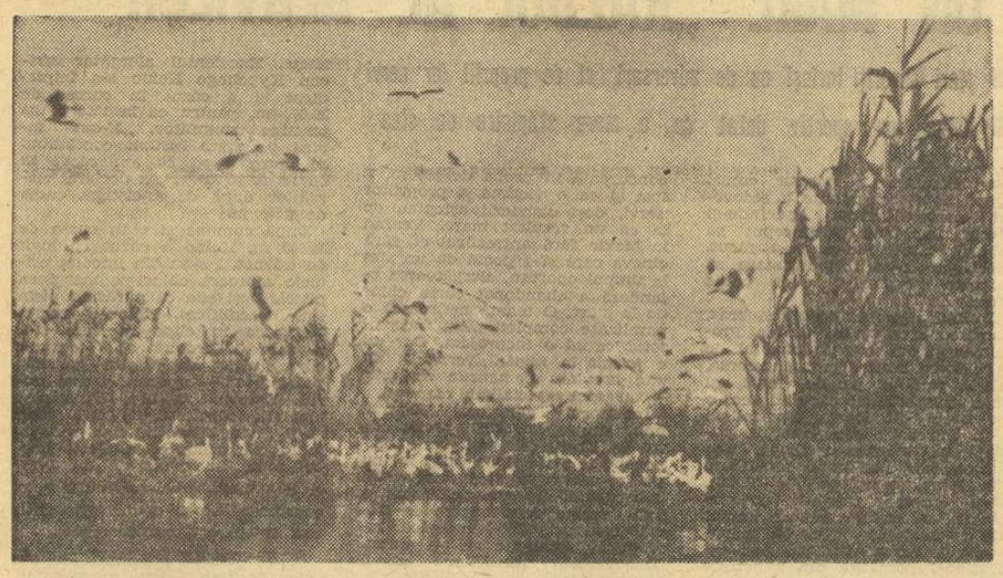

Orașul Piatra Neamț, vatră veche de așezare omenească în care vestigiile trecutului — cele demne de interesul și respectul nostru — se învecinează acum cu realizările înnoitoare ale prezentului.

PORNIND DIN PIATRA NEAMȚ

PE DRUMURILE DE LEGENDĂ ALE MOLDOVEI DE SUB MUNTE

PENTRU VIITORII OASPEȚI AI DELTEI

Potrivit unor date estimative, zona de mare interes turistic cuprinsă între brațele Dunării urmează să fie vizitată anul acesta de peste 80 000 de excursioniști. Organele locale au și luat o serie de măsuri menite să înlesnească accesul turiștilor pînă în cele mai tainice locuri ale Deltei și să le asigure condiții îmbunătățite de cazare și alimentație.

În ceea ce privește cazarea, de exemplu, au fost identificate peste 500 locuri în locuințele cetățenilor din localitățile Sulina, Crișan, Mila 23 ș.a. Întrucît noul hotel din Tulcea s-a dovedit a fi insuficient față de multiplele cereri din timpul verii, urmează să înceapă, în acest oraș, construirea unui nou hotel cu 150 locuri.

Amintim că în Deltă mai funcționează hoteluri la Sulina și la Maliuc.

De asemenea, în aceste localități sînt în construcție două restaurante realizate în stilul arhitectonic specific Deltei și care vor servi — cu precădere — preparate pescărești.

Pentru efectuarea excursiilor, parcul de mijloace de transport va fi mărit cu două noi hidrobuze și cu o șalupă. Aceasta din urmă va putea fi închiriată pentru „expediții" de mai multe zile spre punctele de mare atracție ale Deltei.

Amatorii de pescuit vor putea închiria în centrele speciale de la Maliuc și Murighiol uneltele necesare.

Nu au fost uitați nici turiștii-auto pentru care se va extinde campingul „Doi iepuraș" din pădurea Babadag (șos. Constanța — Tulcea) și se vor amenaja terenuri noi de camping în pădurea Topologului, la Murighiol și Căprioara, precum și pe malul lacului Ciuperca. La Tulcea vor începe, de asemenea, lucrările pentru construirea unei stațiuni „Auto-service".

ITINERARE — AUTO

OPT LOCURI DE POPAS PENTRU TURIȘTII PE PATRU ROȚI

Suita celor patru zile de vacanță din acest început de mai va ispiti, fără îndoială, pe turiștii motorizați să întreprindă excursii în diferite zone ale țării.

Le vom aminti, în cele ce urmează, locurile de popas care îi așteaptă — sperăm cu tradiționala ospitalitate — de-a lungul drumurilor pe care le vor străbate spre nenumăratele frumuseți ale patriei noastre. Ne vom limita, însă, la moteluri și la hanuri turistice întrucît „sezonul campingului" n-a venit încă. Așadar...

MOTELURI

COZIA. — Situat pe DN 7 (Rm. Vîlcea — Sibiu) la 2,5 km spre nord de stațiunea Călimănești.

Dispune de încălzire centrală. Capacitate: 80 camere cu 2 paturi. Restaurant, bar de zi. Loc de parcare. Stație PECO în Călimănești.

BUCIUM. — Situat la marginea orașului Iași, pe șos. Iași-Vaslui (DN 24).

Dispune de încălzire centrală, grup sanitar în camere. Restaurant. Loc de parcare. Stație PECO în Iași, la 3 km.

PARALELA 45. — Situat pe DN 1 (între Ploiești și Cimpina) la km 80 (în dreptul localității Băicoi).

Dispune de opt camere cu 17 locuri. Grupuri sanitare pe palier. Restaurant. Loc de parcare. Stație PECO, lîngă motel.

HANURI TURISTICE

AGAPIA. — Situat în apropierea (6 km) DN 15 C (Piatra Neamț — Tîrgu Neamț) lîngă mănăstirea Agapia.

Dispune de încălzire centrală. Grupuri sanitare pe paliere. Capacitate: 40 locuri în camere de 2 — 3 paturi. Restaurant. Loc de parcare.

HANUL ANCUȚEI. — Situat la intersecția șoselei Roman — Fălticeni (DN 2) cu drumul spre Tupilați. Dispune de 10 camere a 2 paturi. Grup sanitar pe palier. Restaurant cu specific românesc. Loc de parcare.

RUCĂR. — Situat pe DN 73 (șos. Pitești—Brașov) în localitatea Rucăr.

Construit în stil arhitectonic specific regiunii. Capacitate: 40 paturi. Dispune de încălzire centrală, lavoare în camere (unele au și duș). Restaurant, cofetărie. Loc de parcare.

SÎMBRA OILOR. — Situat pe DN 19 (Negrești — Sighetul Marmației) pe culmea dealului Huta. Dispune de 20 de locuri în 10 camere. Grup sanitar pe palier. Restaurant în stil rustic. Stînă proprie. Loc de parcare.

SLĂNIC PRAHOVA. — Situat în localitatea Slănic Prahova. Dispune de 50 locuri. Încălzire centrală, lavoar și duș în fiecare cameră. Restaurant, cofetărie, bufet. Loc de parcare.

În perspectivă

„DACIA S" PENTRU ALERGĂTORII NOȘTRI

Începînd din primăvara anului trecut, Regia Națională a Uzinelor Renault fabrică un nou tip de mașină: R 8 S. Este vorba de un automobil cu tendință sportivă, care, în gama automobilelor Renault, se înscrie între R 8 obișnuit și mașina de competiții R 8 Gordini 1300.

Zilele trecute ne-a parvenit știrea unei inițiative lăudabile: un număr de mașini R 8 S (deocamdată doar 50 de bucăți) vor fi montate la Uzina din Pitești pentru a fi puse la dispoziția unor piloți români. Este o acțiune care merită a fi subliniată și care se înscrie pe linia propunerilor mai vechi făcute în coloanele ziarului nostru. Dispunînd de o mașină cu performanțe superioare, automobiliștii români vor putea să-și măsoare forțele în condiții de concurs egale, să-și sporească experiența competițională și să ne reprezinte mai bine în întîlnirile internaționale.

Montată la noi în țară, noua mașină se va numi „Dacia S". Motorul ei are, ca și cel al modelului de bază, 1108 cmc. Puterea este însă mai mare: 60 CP SAE la 5500 rot/min („Dacia 1100" dispune, după cum se știe de 46 CP SAE la 4600 rot/min.). Sporul de putere se obține pe baza unui raport de compresie mărit (9,5 : 1) și unui carburator cu dublu corp, inversat, și al unui arbore cu came speciale. În acest fel, mașina poate realiza o viteză maximă de 145 km/h (la „Dacia 1100" viteza maximă este de 133 km/h). Cu start de pe loc, Dacia S parcurge 400 m în 19,8 s, iar 1000 m în 37,8 s.

În privința echipamentului, noua mașină se distinge prin cele 4 faruri, prin roțile cu jante largi de Renault 8 Gordini, printr-un tahometru electronic plasat la tabloul de bord. Iată și alte caracteristici tehnice: motor și tracțiune spate, ambreiaj monodisc uscat, frîne disc pe toate roțile, greutate totală 780 kg.

(D. L.)

DN 12 pînă la Gheorghieni și apoi pe DN 12 C).

Privind de pe Cozla sau de pe Pietricica, de pe Cernegura sau Bîtca Doamnei, orașul își dezvăluie virstele după înfățișarea străzilor, a clădirilor sau a monumentelor. În stînga, la poalele Cozlei, biserica Sf. Ioan și turnul-clopotniță păstrează vie strălucirea Curții Domnești, rostuită aici de Ștefan cel Mare. Biserica Sf. Ioan este una din reprezentantele cele mai caracteristice ale stilului arhitectural moldovenesc definit în ultima perioadă a domniei lui Ștefan. Muzeul arheologic se află în imediata vecinătate a complexului arhitectonic al Curții Domnești și exponatele lui împing vîrsta așezărilor omenești de pe aceste locuri cu peste 12 mii de ani în urmă. Se află — aici — sub vitrine de sticlă, mărturiile acelor vremuri din preistorie, ținîndu-le tovarășie una din cele mai bogate colecții de vase de tip Cucuteni.

„Muzeul Carpaților", casa memorială Calistrat Hogaș, parcul natural de pe muntele Cozla, se înscriu de asemenea în aria celor mai frecventate obiective turistice ale orașului.

DN 15 care leagă valea Mureșului cu valea Bistriței prin pasul Tulgheș ne înlesnește, pe o șosea modernizată, accesul comod către Bicaz. De-a lungul celor 26 km. ce separă aceste localități, pot fi vizitate mănăstirea Bistrița, ctitoria lui Alexandru cel Bun (ramificație din șosea la km 310), precum și bisericile suprapuse de la Pîngărați. La km 290 șoseaua intră în orașul Bicaz. Prezența sa într-o zonă de mari frumuseți naturale îl recomandă drept unul din importantele centre turistice ale Moldovei. Înconjurarea lacului de acumulare de la Poiana Teiului, urmată de o ascensiune pe Ceahlău, începutul unei frumoase călătorii pe cursul superior al Bistriței, spre Vatra Dornei, o trecere prin pasul Tulgheș spre Borsec sau spre valea Mureșului vizitarea Cheilor Bicazului și a stațiunii Lacu Roșu, parcurgerea unui traseu spectaculos peste muntele Stănișoarei pînă la Tîrgu Neamț, iată cîteva din atracțiile turistice din vecinătatea orașului Bicaz. Turiștii găsesc aici un hotel și un restaurant modern, o cabană de 160 locuri construită în vecinătatea barajului, iar 12 km mai departe de șoseaua spre Poiana Teiului, în punctul Potoci, un camping cu o capacitate de 200 locuri în căsuțe și corturi.

O altă etapă a acestei excursii străbate distanța dintre orașele Piatra Neamț și Tîrgu Neamț. DN 15 C care leagă aceste două importante centre turistice este modernizat în întregime și trimite de-a lungul său cîteva scurte ramificații către obiectivele învecinate. Drumul spre Tîrgu Neamț trece prin satele Dobreni (km. 12), Bodești (km 18), Oșlobeni (km 20), Crăcăoani (km. 28). Satul Dobreni este așezat la răscrucea drumului ce pătrunde spre vest pînă la Schitul Almaș (12 km.). În așezarea neolitică de la Frumușica, aflată în apropierea Bodeștilor, au fost descoperite minunate vase de ceramică pictate, aparținînd culturii de tip Cucuteni. Din Crăcăoani, un drum de țară merge pînă la Ghindăoani, satul natal al filozofului Vasile Conta și locul unde Sigismund de Luxemburg, regele Ungariei, a fost învins de mica oaste moldovenească a voievodului Ștefan I Mușat.

Șoseaua trece apoi prin Băițătești, mică stațiune balneo-climaterică. Două ramificații, la km. 35 și respectiv 39, conduc pe călător la cunoscutele așezări mănăstirești Văratec și Agapia. Prima adăpostește mormîntul Veronicăi Micle, în cea de a doua, putem vedea valoroasa pictură religioasă a lui Nicolae Grigorescu. În apropierea mănăstirii Agapia putem poposi în condiții confortabile, la noul han turistic, construit în liniile arhitecturale ale frumosului stil local.

Orașul Tîrgu Neamț este la rîndul său, punctul de acces către alte obiective turistice: mănăstirea și cetatea Neamțului, mănăstirea Secu și schiturile Sihla și Sihăstria.

Cu automobilul sau pe jos, pe asfaltul șoselei sau pe întortocheate poteci de pădure, călătorul va cunoaște și va îndrăgi unul din cele mai încîntătoare ținuturi ale țării.

N. DOGARU

Eram prima oară în Maramureș și, aducîndu-mi aminte cum în ajun venisem pe Iza în sus, m-a prins de-o dată pofta să fac drumul înapoi, cu piciorul, alături de tînăra apă pe care, atît de neașteptat, o îndrăgisem. Cei mai puțin de o sută de kilometri ai ei, ce-o fac să rămînă tînără de la început pînă la sfîrșit, sînt o îmbiere pentru un drum pe jos...

...Drumul acesta prin Maramureș este un drum solemn și fermecător, care îmi potolește setea de măreție și, în același timp, nevoia de tandrețe.

Geo BOGZA